

Nova Strava

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Zgodovinski dogodek

Imenovana je nova vlada. — Razpuščen je parlament in senat. — Ustanovljena je Hrvatska banovina. — Nova ureditev države

Po sklenjenem sporazumu s Hrvati smo dobili tudi novo vlado, katere predsednik je Coetković in podpredsednik dr. Maček.

Z imenovanjem nove vlade so bili izdani kraljevski ukazi in ministrske uredbe, ki ustanovljajo Hrvatsko banovino s široko samoupravno oblastjo, razpuščena je narodna skupščina in senat in ukinjen je zakon o političnih narodnih poslancev. Vlada ima pooblastilo, da izda uredbo z zakonsko močjo o političnih narodnih poslancev za narodno skupščino in uredbo, s katero se spremeni zakon o tisku, zakon o združevanjih, zborovanjih in dogovorih, kakor tudi ostale politične zakone.

Hrvatska banovina obsega dosedanje saško in primorsko banovino in še nekaj srezov sosednjih banovin, kjer so v večini Hrvati. Po sporazumu vrši Hrvatska banovina vsa oblast, izvzemši zunanjih zadev države, vojske in mornarice, pošte, telegrafa in telefona ter železnic. Centralnemu parlamentu je pridržana zakonodajna samo v onih stvareh, ki je potrebna zaradi poenotenja državnih poslov. Centralni parlament bo zakonodajno odločal tudi o temeljnih načelih prosvete in običajnih delavskega in zavarovalnega prava. Hrvatska banovina razpolaga popolnoma samostojno s svojimi dohodki. Hrvatskega bana imenuje po posvetu s predsednikom hrvatskega sabora kralj. Hrvatski ban vrši vsa upravna

oblast v imenu kralja in je njegov položaj v mejah njegove pristojnosti enak položaju ministrskega predsednika. S svojimi dohodki razpolaga Hrvatska banovina popolnoma samostojno. Volitve se vrše v hrvatski sabor na podlagi občega, enakega, neposrednega in tajnega glasovanja. Za proega hrvatskega bana je bil imenovan dr. Ivan Subašić.

S posebnim kraljevim ukazom je določeno, da se določbe uredbe o hrvatski banovini lahko razširijo na ostale banovine. Ob tej priliki se morejo posamezne banovine spojiti, kakor se more tudi njihov obseg spremeniti.

Dalekosežne so odločitve glede notranje ureditve države. Pričakujemo, da bodo z novo ureditvijo odstranjena tudi vsa nesoglasja, ki so bila danes poglavitni vzrok, da ni moglo priti do složnega sodelovanja vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Doseženi sporazum s Hrvati odpira tudi pot k normalizaciji političnih razmer v državi in omogoča, da se bo vse naše javno življenje razvijalo zopet v duhu demokracije.

Izredno pomembno je, da je bila s sporazumom prav zdaj v dobi velike mednarodne nesigurnosti dosežena slova med Srbi, Hrvati in Slovenci. V složni obrambi naših nacionalnih in državnih interesov se nam zdaj ni treba bati ničesar, karkoli bi utegnilo priti nad nas.

Iskanje zaposlitve

Osnutek ministrske uredbe o pravici delojemalca na izostanek od dela v svrhu iskanja nove zaposlitve po odpovedi službe

Zakonito pravico, da dobe prosti čas za iskanje nove službe tekem odpovedne dobe imajo sedaj samo hišni posli in nameščenci. Za delavce določa drugi odstavek § 237 obrtnega zakona, da lahko minister za trgovino in industrijo v sporazumu z ministrom za socialno politiko s posebno uredbo podrobneje določi čas, ki se da delavcu po odpovedi radi iskanja drugega mesta. Na podlagi tega pooblastila je sedaj ministrstvo za trgovino in industrijo izdelalo osnutek uredbe, po katerem bi moral službodajalec odobriti delavcu na njegovo zahtevo med odpovednim rokom izostanek od dela v večjih krajih tedensko najmanj 6 ur, v manjših krajih pa tri ure, ako išče novo zaposlitev v kraju dotedanje zaposlitve. Ako išče delojemalec novo zaposlitev izven kraja dotedanje zaposlitve, mora službodajalec odobriti delojemalcu na njegovo zahtevo tedensko en dan izostanka od dela. Službodajalec ne sme delojemalcu radi odobrenega izostanka iz službe zmanjšati plače. Službodajalec, ki bi se ne rav-

nal po predpisih uredbe, odgovarja delojemalcu za vso povzročeno škodo.

Predlog, da se z uredbo uredi vprašanje prostega in seveda plačanega časa za iskanje nove zaposlitve med odpovednim rokom je pozdravljati. Mislimo pa, da osnutek uredbe ni dovolj jasen, ko navaja razliko med manjšimi in večjimi kraji. Pojem «manjši kraj» bi bilo določeneje označiti, ker so drugače spori neizogibni. Tudi bi bilo čas, ki je dovoljen za iskanje službe podaljšati. Ni dovolj, če se v uredbi predpiše, da je službodajalec odgovoren za škodo, ki jo je povzročil, če ni dovolil delavcu, da išče službo med delovnim časom. Pred obrtnim sodiščem bo tako škodo težko ugotoviti. Bolje bi bilo, da ima uredba določilo, da je delodajalec kaznovan z denarno globo, če delavcu ni dovolil dopusta, ko je iskal delo. To kazni bi morala izreči že upravna oblast v prvi stopnji in bi morala biti kazni tudi takoj plačljiva. Le na ta način lahko pričakujemo, da delodajalci uredbe ne bodo izigrali.

Veliki čas

Dosegli smo duhovno enotnost države, ustvarjamo enotnost jugoslovanske državne nacije. Kralj je za rojstni dan dobil najlepše darilo.

Narodi in države preživljajo svoj veliki čas, kadar pridejo ure preizkušnje, dnevi nemirov in nevarnosti, ki ogrožajo obstoj naroda in države. Kakor ima posameznik v življenju trenutke, ki od človeka zahtevajo samozatajevanje, odločnost, vero v samega sebe in zavest, da je treba vse žrtvovati, kadar gre za ohranitev najbistvenejših pogojev za življenje, tako se tudi narodi v svojem zgodovinskem razvoju zelo pogosto znajdejo v položaju, v katerem morajo pokazati vse svoje življenjske sposobnosti, vero do življenja, pripravljenost k žrtvam. Narod hodi v svojem življenjskem poslanstvu ob robu prepadov in skozi temne gozdove, v katerih so pota negotova in večkrat križana od najrazličnejših tujih interesov. Napačno je misliti, da življenje naroda kot organizirane velike skupnosti teče po uglajenih tirih in da posameznik v tem narodu nima za usodo naroda nobenih dolžnosti. Z usodo naroda je tesno povezana usoda posameznika in njegove družine. Vsak posameznik je dolžan, da noč in dan čuti z usodo naroda in gleda, da stori in ustvarja ono, kar služi veličini in napredku naroda. Povezanost lastne usode z usodo naroda in njegove države je zahteva npravnosti, spoznanje pravih moralnih dolžnosti posameznika do skupnosti okoli njega.

Nad narod in državo pride od časa do časa veliki čas, dnevi skrajnih nevarnosti, ure največjih naporov, da se ohrani to, kar spada k bistveni vsebini življenja naroda in države. — Tak veliki čas je najresnejša življenjska šola in skušnjava za narod in vse njegove posameznike, v kateri naj dokažejo svojo življenjsko zrelost in upravičijo svojo pravico do prostora pod solncem. V takih dneh se preizkusi narodna zavest ljudi, ljudje pokažejo svoj smisel za potrebe skupnosti in povedo, kako daleč je prišla njih umska in gmotna kultura in kako visoko so nakopičene rezerve odpornih sil. Narod visi med življenjem in smrtjo, nad velikimi prepadi, potrebno je, da so živci močni, da narod ne pade v omotico in v pogubo.

Pridejo trenutki, ko smo za usodo naroda posebno skrbni in občutljivi. V nas se s pojačano silo sproste vsa hotenja in stremjenja ustvarjati za narod samo dobro in koristno. Občutimo večji smisel za medsebojno ljubezen, za važnost skupne usode, za žalostne in vesele stvari, ki v življenju naroda igrajo svojo vlogo. Vržemo od sebe malenkostne ovire, ki nam hočejo zatemniti jasen pogled naprej in na prave potrebe naroda. Zdi se, da smo v gotovih trenutkih pripravljeni k največjim žrtvam, samo da bi doprinesli svoj dolžni delež k samoobrambi naroda, za njegovo veliko bodočnost. V takih dneh s prav posebnim prezirom občutimo odpor proti onim, ki za pravico in resnico ne znajo ničesar žrtvovati, ki vedno stoje ob strani, ki so gnila veja, iz katere neprestano curlja strup v narodov organizem. Brezbrižnost takih ljudi za veliki čas naroda in države nam je do ogabnosti ostudna in imamo zavest, da smo upravičeni celo k ukrepom nasilja, da take škodljivce družbe odstranimo.

Naš narod, naša nacija in država preživlja te dni dvojno pomemben velik čas. Pokazati hočemo, da smo odločeni, da napram zunanjim silam ohranimo svoj življenjski prostor in svoj nacionalni in državno-pravni obstoj. V svetovnem viharju hočemo stati na svojem mestu in upravičiti svojo pravico do življenja. S hladno mirnostjo junaka motrimo dogajanja okoli nas. Svojo junaško samozavest in svoje odporne sile smo okrepili z velikim notranje-političnim dogodkom: po dolgih dvajsetih letih ostrega medsebojnega trenja v našem političnem življenju smo dosegli medsebojno izmirjenje, spoznali smo, da si moramo biti Srbi, Hrvati in Slovenci resnično bratje, ki so vedno na svojem mestu. Ustvarjen je bratski sporazum med Srbi in Hrvati, med katerimi so bila neljuba trenja najizrazitejša; tudi Slovenci smo v marsičem nezadovoljni, toda sporazum med dvema najmočnejšima bratoma bo tudi nam dal naše utemeljene pravice. Država je prišla do notranje pomiritve, da bomo svoje sile in dobrine mogli uporabljati za graditev lepše in krepkejša bodočnosti. Prišel je veliki trenutek, ko so tudi bratje Hrvati javno in s polno zavestjo soodgovornosti prevzeli naše spoznanje, da smo za učvrstitev državne misli in državne skupnosti vsi enako odgovorni. Gospod Maček je postal nosilec jugoslovanske državne misli, ki je vsa posvečena moči in slavi nam vsem enako drage domovine. Dosegli smo tako dolgo pričakovano duhovno enotnost države, v kateri bo velika jugoslovanska državna nacija našla svoje življenjsko zatočišče in svoje pogoje za čimdalje večjo enotnost in jakost te nacije. Končan je spor o treh narodih, priznali smo, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi vsak zase poseben samostojen narod. Iz tega spoznanja se rodi težnja po zgraditvi skupnega nosilca naše državne misli. V tem nosilcu so v eno enoto in skupnost zlitli Srbi, Hrvati in Slovenci. Spor za enotnost države je končan, združeni smo v veliki, enotni Jugoslaviji.

Dne 6. septembra praznuje naš mladi kralj svoj rojstni dan. Ta praznik je naš veliki dan, ker bo v kraljevi osebi simbolično izražen naš enotni duh, naša skupna državljanska volja, povezanost naših duš v eno telo od Triglava do grške meje. Naš kralj je izraz nas vseh; letos bo njegov rojstni dan ozarjen z velikimi žarki našega notranjega pobratimstva. V tako utrjeni državi mu bodo bremena olajšana. Kralj je postal še bolj naš, ker nima neprijateljev. V tej sreči naj se razvijata duh in telo mladega kralja, da bo iz dneva v dan krepkejši izraz močne Jugoslavije.

Volitve zaupnikov

Narodno-strokovna zveza je dobila pri volitvah 368 obratnih zaupnikov, ki zastopajo 8.182 delavcev

Volitve obratnih zaupnikov so za letošnje končane. Znani so službeni izidi volitev. Narodno-strokovna zveza je dobila pri volitvah 368 obratnih zaupnikov, ki zastopajo 8.182 delavcev.

Narodno delavstvo je z izidom volitev lahko zadovoljno. Lansko leto je imela Narodno-strokovna zveza po uradni statistiki 68 obratnih zaupnikov, letos ima pa Narodno-strokovna zveza 368 obratnih zaupnikov.

V nekaterih obratih so bile proti volitvam obratnih zaupnikov vložene pritožbe. Naj bodo pritožbe rešene tako ali tako, bistveno izida volitev ne bodo spremenile. Škoda je le, da so nekateri obrati, kjer so zaposleni v pretežni večini narodni delavci, ostali vsled formalnih zaprek brez obratnih zaupnikov. Kakšne so bile te zapreke, ne bomo navajali, ker so delavstvu znane. V bodoče bo Narodno-strokovna zveza gotovo poskrbela, da tudi ti obrati dobe izvoljene obratne zaupnike.

Brez izjeme vse strokovne organizacije občudujejo in priznavajo velik porast nacionalnih obratnih zaupnikov. Posebno je značilno, da je Narodno-strokovna zveza zelo napredovala tudi v velikih industrijskih obratih, kjer je zaposleno najbolj zavedno delavstvo.

Funkcija obratnih zaupnikov je strogo strokovnega značaja. Navzlic temu se pa delavstvo pri volitvah obratnih zaupnikov opredeljuje po svojem mišljenju, ki ga ima do našega javnega, socialnega, gospodarskega in kulturnega življenja. Kajti kandidate za obratne zaupnike postavljajo strokovne organizacije, ki so po strukturi svojega članstva opredeljene po znanih barvah in smereh.

Nam nenaklonjeni strokovničarji so tako radi trdili, da organizacijska moč narodnega delavstva popušča. Po njihovem mišljenju so dobili n. pr. pri zadnjih volitvah v Delavsko zbornico narodni delavci samo zato toliko glasov, ker so postavili kandidate v okoliščinah, ki so bile baje ugodne za Narodno-strokovno zvezo, ki je vodila volitve. Letošnje volitve obratnih zaupnikov so pa nesporno pokazale, da so nam nenaklonjeni strokovničarji postavili čisto napake trditve. Kajti Narodno-strokovna zveza je letos dobila tako število obratnih zaupnikov kakor še nikoli! Narodno delavstvo je dokazalo, da je v slovenski delavski družini faktor, ki ga nihče prezreti ne bo mogel. Narodno delavstvo bo moralo biti upoštevano vsepovsod, kjer je zaželeno resnično zastopstvo delavstva.

Razmere in čas ustvarjajo ugodna tla za širjenje nacionalnega delavskega pokreta. Tudi tisti, ki so še do nedavnega smatrali nacionalni pokret za delavstvo nesprejemljiv, revidirajo svoje mišljenje. Brez posebne propagande se delavstvo samo uvršča v nacionalne strokovne organizacije in sklepa dokončne obračune z vsemi strokovnimi pokreti tujega izvora. Slovensko delavstvo spoznava, da bo edinole z lastno močjo in oprto na ljubezen do naroda, kateremu pripada, izvojevalo svojo socialno pravdo in s tem tudi boljše pogoje za življenje.

Želimo, da bi izvoljeni obratni zaupniki lahko nemoteno vršili zakonite dolžnosti, ker bodo le na ta način v polni meri izpolnili nade, ki jih delavstvo stavi na svoje strokovno zastopstvo.

Iz rok v usta

Delovne pogodbe se morajo temeljito reformirati. Tudi zaposlitev delavca bi morala biti vsaj do neke mere stalna. Aprovizacija in krediti za delavce

Pri večini delavstva zadošča zaslužek komaj in komaj za dnevno prehrano, stanovanje in najnujnejšo obleko in obutev. Tedenski zaslužek je navadno že v naprej porabljen in ga mora delavec odrajkati na račun kredita, ki ga ima pri raznih trgovcih. Delavec živi zato sorazmerno najdražje življenje, ker nikdar ne more izrabiti prilike, da bi si v času nizkih tržnih cen nabavil svoje potrebščine. Tudi ne more izbirati med trgovci. Ne more kupiti tam, kjer je najceneje in najboljše blago, ampak tam, kjer ima kredit.

Sedaj v jeseni bi moral imeti delavec vsaj nekaj razpoložljivih gotovine, da bi si nakupil prehrano, ki je za zimo potrebna in sedaj na trgu najcenejša. Preskrbeti bi si moral kurivo in zimsko obleko ter perilo. Poleg tega ima delavec stroške z otroki, ki jih je treba obleči za šolo in jim preskrbeti knjige in druge šolske potrebščine. Za vse te stvari običajno ni denarja pri hiši. Zopet se mora delavec poslužiti kredita, kolikor ga sploh ima. Če se mu pa navzlic vsej spretnosti prelaganja denarnih težav ne posreči preskrbeti najnujnejše, potem ne ostane drugega, kot da ostane brez vsega onega, kar potrebuje. Ostane brez najskromnejše zaloge živil, kuriiva tudi nima, otroci gredo v šolo brez knjig in seveda brez prave obutve in obleke. Težave se v družini stopnjujejo, prehrana je nezadostna, družina stanuje v mrzlih prostorih in otroci telesno slabe. Pri teh razmerah seveda peša

tudi delovna moč očeta-hranitelja in nad delavsko družino se zgrinja mizerija, kateri ni videti konca in ki mora še tako krepkega človeka spraviti do obupa.

Preskrba delavskih družin se ne bi smela prepustiti sama sebi, da se razvija, kakor nanesejo razmere. Za delavstvo bi morale biti organizirane aprovizacije in moralo bi se z javnimi denarnimi sredstvi podpreti njegovo kreditno sposobnost. Ne smelo bi se dopustiti, da se baš na račun najrevnejših sorazmerno ustvarjajo največji dobički. Z nižanimi železniškimi tarifami bi se moralo jeseni omogočiti, da delavske aprovizacije dobe blago, ki bi moralo biti delavcem na razpolago po maksimalnih cenah, ki bi bile nižje od običajnih tržnih cen. Podjetja bi morala nuditi delavstvu brezplačen kredit, ki bi ga delavstvo potem odplačevalo tekom zimskih mesecev. Delovne pogodbe bi se morale temeljito reformirati in zagotoviti delavstvu neko stalnost zaposlitve in zaslužka. Sramotno nizke mezde bi se morale z energičnimi ukrepi odpraviti. Težko življenje iz rok v usta bi moralo prenehati in v vsem življenju delavca bi morala nastopiti večja gotovost in izginiti večna skrb, kaj bo jutri. Ali bo še mogoče opoldne skuhati, ali bo še mogoče zaslužiti prihodnji teden vsaj to, kar je bilo pretekli teden zasluženega, ali ne bo vsega konec in potrgane zadnje niti, na katerih visi delavčevo življenje!

Razgled po svetu

Socialno - gospodarski:

Za delavce iz Francije

S Francijo nima naša država reciprocitne pogodbe in zato tudi socialno zavarovanje jugoslovanskih delavcev ni urejeno. Naši delavci, zaposleni v francoski industriji, zato tudi niso za starost preskrbljeni in naj tudi plačujejo precej visoke prispevke. V najboljšem slučaju računajo lahko samo z odpravnino, ki pa seveda še zdaleka ne zadostuje za starostno preskrbo. Iz naslova odpravnine dobe navadno komaj toliko, da se pripeljejo v domovino in imajo za nekaj mesecev sredstva, da se prežive. Naši delavci so pa v Franciji delali najtežja dela, zato se vračajo v domovino telesno izčrpani in niso za zaslužek sposobni. Svoja najboljša leta so pustili v tujini, doma so pa v breme občine, v kolikor so naše občine sploh pripravljene prevzeti breme starostne preskrbe. Vsled mobilizacije v Franciji je veliko slovenskih delavcev zapustilo delo in se vrnilo v domovino — praznih rok. Nujno bi bilo potrebno za te delavce organizirati podporno akcijo, ker pri nas kar tako dela tudi ne bodo dobili, kdaj se bodo pa zopet lahko vrnili v Francijo, je pa veliko vprašanje.

Socialno zavarovanje

Mednarodni kongres strokovnjakov za socialno zavarovanje je sklican letos v Rimu in se bo vršil v mesecu oktobru. Kongres bo razpravljal statistično o bolezenskem stanju zavarovancev, kakor tudi o vprašanju določitve meje socialnega zavarovanja. Posebni odbor pa bo obravnaval organizacijska in upravna vprašanja, ter zdravniško skrbstvo.

Rumunska šolska reforma

Rumunija je v svoji borbi proti nepismenosti in splošni neizobraženosti najširših ljudskih plasti v zadnjih letih pokazala izredno živahnost in žilavost. Sedaj je zopet reformirala ljudskošolsko zakonodajo in je obisk šol v mnogih krajih države skočil že na 90%. Mnogo je bilo tudi zgrajenih novih šol. Glavna skrb je posvečena danes začetni izobrazbi otroka. V otroških domovih in zabaviščih, ki jih morajo obvezno obiskovati otroci v starosti 5 do 7 let, se pričinja bistriti otroški um s teoretično in praktično vzgojo. Ta princip velja tudi za vse poznejše šolanje in za dobo po končanem uku do vstopa v ta ali oni življenjski poklic. Izdatna prednost pa se daje praktičnemu pouku pred teoretičnim. Važno načelo novega zakona je tudi, da mora šola v učencih vzgojiti trden duh kolektivne socialne zavednosti, spričo katerega se mora volja posameznika pokoriti nalogam družbe in vsega naroda. Vse to pa se mora spojit z načeli individualnega razvoja, ker mora ljudska šola pripraviti učence za vzgojo one elite delavstva, ki bo v bodočnosti vodila družbo in narod.

Brezposelnost na Slovaškem

Po statistiki, ki jo izdaja urad za posredovanje dela, je na Slovaškem bilo koncem prejšnjega meseca v vsej Slovaški republiki 10.204 brezposelnih. Iz tega sledi, da brezposelnost pada, saj je bilo lani v istem času 18.256 brezposelnih.

Obvezna delovna služba

Češki protektorat je izdal odlok, v smislu katerega morajo vsi moški od 16. do 27. leta opraviti enoletno obvezno delo.

Politični:

Usodni trenutki

Vsa naporna in dobrohotna prizadevanja Anglije in poglavarjev nevtralnih držav, v prvi vrsti Roosevelta, belgijskega kralja, nizozemske kraljice, suverenov skandinavskih držav in drugih so, žal, ostala brezuspešna. Po izmenjavi predlogov za mirno rešitev moreče napetosti v evropskem in svetovnem mednarodnem življenju je moral človeštvo nehoteno priti do bridkega, grozo vzbujajočega spoznanja: Svetovni mir je v zadnjih izdihljajih, nova krvava morija zajema narode. V vseh državah, izvzemši le Jugoslavijo in Bolgarijo, je bila izvršena delna mobilizacija kot priprava za vsako eventualnost in da se že v naprej izključuje vsako neprijetno presenečenje; popolna mobilizacija vseh razpoložljivih vojnihi sil in popolna vojna pripravljenost pa je bila izvršena v Nemčiji in Poljski, skoro nič slabše pa ni trenutno stanje tudi v Franciji, Angliji, Italiji, Rumuniji in Turčiji. Da ti ukrepi niso odveč in da niso bili storjeni kar tja, nam zgovorno priča nagli in silno poostreni razvoj zadnjih dogodkov.

Nemški ultimatum

Kot edini miren izhod iz sedanje obupne situacije je končno postavil Hitler svoj ultimatum, obstoječ iz 16 točk,

Vsebina teh 16 Hitlerjevih točk leži bistveno v nemških zahtevah, da se vrne svobodno mesto Gdansk nemudoma Nemčiji, da se po enem letu izvrši na vsem Pomorjanskem, ki predstavlja tako imenovani «poljski koridor» do morja, plebiscit, ali naj pripade to ozemlje Poljski ali Nemčiji, da pa se pripuste k temu glasovanju vsi Nemci, ki so prebivali 1. januarja 1918 na tem ozemlju, kakor tudi vsi današnji prebivalci na tem področju, dalje da izvede ta plebiscit mednarodna komisija, obstoječa iz zastopnikov Anglije, Francije, Rusije in Italije, da se umakne s tega ozemlja takoj vsa poljska vojska do zadnjega moža, da Nemčija prizna le Gdynjo kot poljsko last, pač pa ne sme biti v tem poljskem pristanišču nobenega vojaka, da bo preko današnjega «koridorja»

dovolila Poljski zgraditev ceste in železnice v Gdynjo, da potem Nemčija in Poljska izmenjata med seboj narodne manjšine s svojih ozemelj, da povrne vsa škoda, ki je bila doslej v 20 letih storjena s te ali one strani narodnim manjšinam v fizičnem in gospodarskem pogledu in da v primeru sklenitve tega sporazuma izvedeta obe državi takojšnjo demobilizacijo.

Zadnja vest: Vojna!

Ker Poljska ni sprejela nemških zahtev, je Hitler odredil vojni pohod na Poljsko, ki se je pričel v petek 1. septembra zjutraj.

Naročniki — nakažite naročnino! Tiste, ki ste v zastanku, prosimo, storite svojo dolžnost.

TEKOM TEDNA

Intervencije

Brez intervencij in priporočil ni nič. Tudi službe ne dobiš, če se na vse strani ne priporočiš in nimaš na razpolago ljudi, ki imajo «zveze» in zate intervenirajo. Včasih je bilo tako, da se je interveniralo le za tako imenovane boljše službe. Danes je drugače. Če čisto običajnega težaškega dela ne dobiš kar tako — brez intervencije. Kakšne težave so šele, če hočeš dobiti delo celo v tovarni. Koliko je to potov in priporočil na vse strani in se ti končno še ne posreči, da dobiš delo, ki bi te najskromneje preživljalo. Za delavca, ki nima zvez, znanstev in vplivnih priporočilcev je naravnost obupna situacija, kadar išče službo. Zmožnosti in pridnost ne zaležejo mnogo, če nimaš nikogar, ki bi te «not spravil», kot se pravi. Pa ne samo za službo, tudi za prav vse, karkoli delavec potrebuje od oblasti in socialnih ustanov, se mora intervenirati. Ne gre pa ne gre, če se delavec zaneša samo na redno uradovanje. Ne rečemo, da ne dobi vedno onega, do česar ima pravico po zakonu, ampak počasi, počasi se razvijajo uradni posli in mnogo hitreje pride do svojih pravic, če se takole malo «pointenirajo». Z intervencijami se vrše gotovo tudi velike zlorabe. Mnogokrat se z intervencijami hoče doseči več, kot je pa po pravici. Mislimo, da bi se moralo urediti stvari tako, da bi bile intervencije nepotrebne in da ne bi dosegel oni, ki ima slučajno svoje in še sposojene komolce več, kot pa oni, ki podaljšanih komolcev nima. Pravica do dela bi morala biti za vsakogar enaka. Prav tako ne bi smelo biti nobenih razlogov, da so potrebne intervencije za stvari, ki so z zakoni urejene. Veliko pritožb bi potem utihnilo in življenje bi bilo precej lažje.

— Zavod kneza Pavla za raziskovanje in pobijanje raka v Beogradu so že pričeli graditi in bodo znašali skupni stroški nad osem milijonov dinarjev.

— Hrvaški ministri z dr. Mačkom na čelu so doživeli ob svojem prihodu v Beograd s strani srbskega prebivalstva svečan in zelo pristrčen sprejem. Ves inozemski tisk z majhnimi izjemami je zelo simpatično in pohvalno sprejel sklenitev bratskega sporazuma med Srbi in Hrvati. Predsednik vlade Cvetković je dobil samo v enem dnevu okrog 5000 brzozajavnih čestitk iz tuzemstva in tujine na sklenjenem sporazumu.

— Sokolstvo v Črni gori se vedno bolj razvija. V okviru Petrove petletke bodo zgradili na področju cetinjske sokolske župe brez vsake druge podpore zgolj s sokolskim prostovoljnim delom in čistimi sokolskimi sredstvi 23 novih sokolskih domov v skupni vrednosti 14.720.000 dinarjev.

— Resolucija učiteljskega kongresa v Banjaluki zahteva, da se mora jugoslovanskemu učitelstvu predvsem povrniti stalnost v službi, ki mu je bila odvzeta leta 1929.

— V novi banovini Hrvatski so izročili obratovanju novo visoko peč «Rudarske združbe topilnice Caprag» pri Sisku, ki predstavlja največjo topilnico rud na Hrvatskem in najmodernejše tovrstno podjetje v vsej Jugoslaviji. Nova topilnica bo povečala proizvodnjo sirovega železa v naši državi letno za 25.000 ton, kar pomeni povečanje naše celokupne proizvodnje sirovega železa za približno 20%.

— Industrijska veleposestva v Sloveniji ležijo predvsem v rokah na-

slednjih velepodjetij: Trboveljske premokokopne družbe 2230 hektarjev, Kranjske industrijske družbe 1488 ha, «The Central Ltd.» v Črni pri Prevaljah 1256 ha, Hrvatske eskomptne banke 3596 ha, Štajerske hranilnice 221 ha, Združenih papirnic Vevče 569 ha, inž. Lenarčiča Milana 1260 ha itd. Gre tu predvsem za rodovitno zemljo, gozdove in industrijska zemljišča.

— Prvi rudnik pirita v Sloveniji bo odprla novoustanovljena rudarska družba «Pirit d. d.» na piritnem ozemlju v okolici Litije. Glavni delničar novega podjetja je znani veleindustrijec Avgust Westen iz Celja.

— Delavstvo rudnika «Trepče Mines Ltd.» v Srbiji, ki se nahaja že nad 40 dni v stavki, je bilo od lastnikov in vodstva rudnika pismeno poklicano na ponovno delo, kar pa je delavstvo disciplinirano odklonilo, dokler podjetje ne sklene z njim kolektivne pogodbe na podlagi minimalnih in res skrajno popustljivih delavskih zahtev. Ponovne poravnalne poskuse med delavstvom in lastništvom rudnika je prevzelo ministrstvo za socialno politiko.

— Okrog 600 mizarskih pomočnikov v Zagrebu je stopilo v stavko, ker so delodajalci odpovedali dosedanje kolektivno pogodbo. Dva poskusa ureditve spora s strani nekaterih kompetentnih institucij sta bila doslej zaman.

— Obnovitev zlatonosnega rudnika. Znani zlati rudnik v Bakovičih v Bosni, ki se nahaja v rokah angleškega kapitala, je moral pretekle leto ustaviti popolnoma svoje obratovanje, ker je eden izmed predstavnikov rudnika poneveril vsa denarna sredstva rudnika in pobegnil. Sedaj se je ustanovila nova rudarska družba angleških kapitalistov, ki je odredila ponovno obratovanje rudnika.

— Stavka pekovskih pomočnikov v Dubrovniku, ki je trajala 20 dni, je končana. Delavstvo je doseglo nekaj uspehov, vendar pa ne toliko, kolikor je pričakovalo.

— Pri OUZD v Karlovcu je bilo za beleženo v letošnjem poslovanju znatno izboljšanje in je urad zaključil prvo letošnje tromesečje s pribitkom 55.364 din, dočim je v isti dobi lanskega leta izkazal izgubo 410.755 din.

— Člani ravnateljstva OUZD v Osijeku Lovrak, Pene, Vuksan in Grujić so bili izmenjeni, ker so zašli v oster konflikt z uradovim ravnateljem in komisarjem.

— Obalno delavstvo v Splitu je priredilo velik shod, na katerem je sklenilo, da ne bo stopilo v stavko, vendar pa odločno zahteva, da morajo delodajalci striktno spoštovati nedavno sklenjeno kolektivno pogodbo.

— Pekovski pomočniki v Zagrebu se nahajajo v meznem gibanju in obstoja nevarnost, da bo izbruhnila stavka, ker so se ponovna pogajanja med pekovskimi mojstri in pekovskimi podjetji ter delavskimi zastopniki zopet razbila.

— Sladkorna kriza. Kljub uradnim pojasnilom, češ da je pri naših državnih sladkornih tovarnah vsakovrstnega sladkorja v poljubnih množinah vedno dovolj na razpolago, je vendarle resnica, da sladkorja zlasti na Hrvatskem in v Sloveniji še danes obutno primanjkuje. Govori se med ljudmi, da tiči vzrok temu pomanjkanju v tem, ker trgovci nočejo nabavljati večjih zalog sladkorja po današnji ceni zato, ker bo stopila s 1. septembrom v veljavo za 50 par pri kilogramu znižana cena zaradi znižanja državne trošarine, država pa noče ničesar slišati o vrnitvi razlike 50 par od plačanih zalog sladkorja, ki jih bodo imeli trgovci dne 1. septembra v svojih skladiščih.

Zaščita pred odpusti

Predlog uredbe o postopku pri ustavitvah in omejevanju obratovanja rudniških in tovarniških obratov

Koncem lanskega leta in tekom letošnjega leta se je pripetilo v dravski banovini več slučajev, ko so industrijska podjetja v večjem obsegu omejila obratovanje, odn. obratovanje sploh ustavila. Za delavstvo v takih primerih ni nič preskrbljeno — izvzemši malenkostno kratkotrajno podporo pri Borzi dela — in je z družino vred prejel ali slej na cesti brez zaslužka in brez vsake preskrbe.

Nujno je zato potrebno, da se s posebnim zakonom zaščiti delavstvo v primerih omejitve ali obustave obratovanja. Delavska zbornica je izdelala načrt zakona, ki naj bi se po še potrebnih dopolnitvah predložil Centralnemu tajništvu delavskih zbornic, ki naj izposluje zakonito zaščito delavcev v slučaju redukcij.

Načrt se glasi:

Zakon

o postopku pri ustavitvi ali omejitvi obratovanja rudniških ali tovarniških naprav.

§ 1. Rudniški ali tovarniški obrati so dolžni postopati pri obustavitvi ali omejitvi obratovanja po določilih tega zakona.

§ 2. 1.) Ako žele podjetja svoje obratovanje za dalje kakor za 14 dni prekiniti ali pa stalež svojih delavcev ali nameščencev z enkratnim odpustom za nad 10%, zmanjšati, morajo javiti ta ukrep pristojni banski upravi 14 dni poprej.

2.) Ako so zmanjšala ta podjetja s postopnim odpuščanjem tekom meseca stalež svojega delavstva tako, da so izplačala vključno nezmanjšani mezdni tarifi za nad 10%, manjši mesečni iznos delavskih in nameščenskih mezd, kakor prejšnji mesec, morajo javiti pristojni banski upravi zmanjšanje svojega obratovanja po zaključku meseca.

3.) Teh prijav ni treba podajati onim obratom, ki prekinjajo iz sezonskih razlogov redno svoje obratovanje.

§ 3. Prijavi iz § 2 pod 1 in 2 je treba priložiti:

a) gospodarsko poročilo s točnimi dokazi, da je ukinitvev odnosno omejitev obratovanja potrebna odnosno bila potrebna;

b) seznam še zaposlenih in odpuščenih delavcev z navedbo starosti, premoženjskega in rodbinskega stanja.

Iz seznama pod b) mora biti razvidno, da so odpustila podjetja ob redukciji prvenstveno samske delavce v starosti s pod 25 let, ki imajo še starše z lastnimi dohodki, poročene žene, katerih možje so zaposleni in šele v drugi vrsti glavne vzdrževalce rodbin.

Priloge pod b) ni treba podajati, ako se vrši omejitev obratovanja ob zaposlitvi celotnega prejšnjega staleža delavstva s pomočjo skrajšanja delovnega časa ali izmenjavanja delovnih skupin.

§ 4. Po prejemu prijave iz § 3 te uredbe odredi ban posebnega pooblaščenca, ki prouči, ali so redukcije zaposlitve gospodarsko nujne in ali je

postopalo podjetje pri redukciji po predpisu § 3 b).

Pooblaščenec bana ima zaslišati na licu mesta podjetje in predstavnike delavstva (obratne zaupnike, strokovne organizacije, kjer pa teh ni, najstarejše delavce) ter skušati doseči s podjetjem sporazum:

a) o eventualnih spremembah redukcijskega načrta po socialnih vidikih;

b) o prispevku, ki ga prizna podjetje odpuščenim delavcem za njih vzdrževanje tekom brezposelnosti;

c) o zopetnem sprejemu odpuščenih delavcev v primeru zopetne razširitve obratovanja.

§ 5. Ako pooblaščenec bana ni dosegel s podjetjem sporazuma po točkah 4 a), b) in c), izda ban, upoštevajoč gospodarski položaj podjetja in socialno stanje reduciranih delavcev odlok:

a) glede zopetnega sprejema delavcev, ki so bili odpuščeni kljub temu, da bi morali biti po tej uredbi pri redukcijah zaščiteni;

b) glede prispevka, ki ga ima plačati podjetje odpuščenim delavcem kot svoj prispevek za njih vzdrževanje v času brezposelnosti. Ta prispevek se ravna po gospodarski moči podjetja, ne sme pa biti višji od dveh mesečnih zaslužkov, kakor jih je prejemal odpuščen delavec.

Ako se podjetje brani izvršiti odlok glede zopetnega sprejema delavcev, pripada tem delavcem odškodnina v višini dveh mesečnih prejemkov odpuščenega delavca.

Pri odmeri odškodnine se smatra kot otežilna okolnost, ako je podjetje s prejšnjim nadurnim delom omejitev obratovanja samo povzročilo.

Proti temu odloku je dopustna pritožba na gospoda ministra socialne politike in narodnega zdravja, ki jo je vložiti v teku 14 dni po prejemu odloka pri banski upravi.

Pravomočni odloki v smislu tega člena so izvršni.

§ 6. Ako je podjetje opustilo prijavo, predpisano po § 2 te uredbe, izda ban, ako je obveščen o redukciji od strani reduciranih delavcev, v teku dveh mesecev po odpustitvi po zaslišanju podjetja odlok, da mora izplačati podjetje reduciranim delavcem prispevek za vzdrževanje odpuščenih tekom brezposelnosti v višini dveh mesečnih prejemkov odpuščenega delavca.

Proti temu odloku je dopustna pritožba na gospoda ministra socialne politike in narodnega zdravja, ki jo je vložiti v teku 14 dni po prejemu odloka pri banski upravi.

Pravomočni odloki v smislu tega člena so izvršni.

§ 7. Minister za socialno politiko in narodno zdravje se pooblašča, da izda po potrebi podrobnejša navodila v pogledu izvajanja tega zakona.

Prav je, da o načrtu zakona spregovore tudi delavci in izrečejo svoje mnenje. Naloga strokovnih organizacij je, da o načrtu zakona razpravljajo in pošljejo svoji strokovni centrali predloge.

POHIŠTVO!

E. ZELENKA

tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme

MARIBOR, Ulica 10. oktobra štev. 5

Ob prenovitvi trdke nam je danes mogoče po izredno nizkih cenah nuditi najnovejše modele spalnic, jedilnic, kupačev, madracov, preprog itd. Obrnite se zaupljivo na nas in prepričajte se sami o nizkih cenah in solidni izdelavi.

dobite pa tudi vse na obroke!

Iz naših delavskih krajev

Seja upravnega odbora NSZ

Seja Upravnega odbora NSZ se bo vršila v nedeljo, dne 10. septembra t. l., ob 8. uri dopoldne v Sokolskem domu v Medvodah s sledečim dnevnim redom.

1. Poročilo predsedstva.
2. Poročilo o pripravah za delegatski zbor.
3. Predlogi in sklepi za delegatski zbor.
4. Slučajnosti.

V smislu pravil NSZ in organizacijskega reda so člani Upravnega odbora vsi predsedniki podružnic, člani izvrševalnega odbora in člani centralnega nadzornega odbora.

Ta seja upravnega odbora se bo vršila tik pred delegatskim zborom in zato upamo, da bo udeležba polnoštevna. Po seji Upravnega odbora pa se bo takoj pričel delegatski zbor z že objavljenim dnevnim redom in prosimo vse podružnice, da se udeležijo delegatskega zbora po svojih delegatih, kajti delegatski zbor bo z ozirom na položaj jako važen in pomemben.

Legitimacije za vstop na delegatski zbor bo centrala poslala pravočasno.

Vsem podružnicam NSZ

Delegatski zbor NSZ se vrši letos v Medvodah in to prav radi tega, ker bo podružnica v Medvodah isti dan razvila svoj društveni prapor. Zato pozivamo vse podružnice, da po možnosti na ta dan prirede društveni izlet v Medvode ter se tako udeležijo razvija prapora, kakor tudi veselice, katero bo podružnica priredila. Prav gotovo pa upamo, da se bodo vsaj bližnje podružnice polnoštevno udeležile prireditve ter tako pokazale svojo zavedenost in tovarštvo.

Ob priliki razvija prapora in delegatskega zbora v Medvodah bo težavno radi prehrane, če nam podružnice ne bodo predhodno sporočile udeležbo, da lahko naročimo kosila in drugo. Zato pozivamo vse podružnice in tovariše, ki se nameravajo udeležiti naše proslave, da nam pravočasno sporoče svoje želje glede kosil in sploh prehrane, kajti v nasprotnem primeru ne boste dobili prehrane.

Ljubljana

Ljubljanski Okrožni odbor poziva vse podružnice in tovariše, da se polnoštevno udeležijo razvija prapora v Medvodah, ki se bo vršil 10. t. m. ob priliki delegatskega zbora v Medvodah. Zbirališče vseh tovarišev, ki se udeležijo razvija prapora, bo 10. septembra t. l. ob 1. uri na kolodvoru, odkoder se skupno odpeljemo ob pol 2. uri v Medvode. Vlak odhaja točno ob 13.30 uri, na kar opozarjamo vse tovariše. Zjutraj pa odhaja vlak ob 7.5 uri.

Laško

O meznem gibanju v Gostilničarski pivovarni v Laškem je v zadnji številki lista pomotoma izostalo poročilo. Poročati moramo, da smo prejeli od uprave pivovarne, z ozirom na poganjanje, ki so se vršila 22. t. m., posebno pismo, v katerem nam sporoča sledeče:

1. Uprava se strinja, da se sklone kolektivna pogodba, ki bi stopila v veljavo 1. septembra t. l.
2. Navedene mezdne tarife v osnutku kolektivne pogodbe naj bi se spremenile in se glasile takole: profesionisti Din 5.— na uro, a) dninarji Din 4.— na uro, b) dninarji din 3.50 na uro (dninarje se razvrsti v dve skupini, v drugo bodo spadali predvsem novinci),

nočni čuvaji Din 30.— na dan, vozniki in hlapeci Din 30.— na dan.

5. Predlagane sezonske doklade, kakor tudi stanovanjske doklade se akceptirajo. Isto tako se akceptira odškodnina za obrabo obleke.

4. § 5. zadevajoč deputatno pivo se nadomesti s sledečim besedilom: Delavci nimajo nobene pravice na deputatno pivo, pač pa je dobra volja podjetja, če jim kaj piva po svoji prevdarnosti podari.

5. V § 6. ad 1 se spremeni kot sledi: Delavce odpušča in sprejema lastnik podjetja ali njegov za to določeni pooblaščenec.

Vsa ostala določila v osnutku kolektivne pogodbe podjetje sprejme. Vse to pa še ni perfektno, kajti vse to mora sprejeti Upravni svet na svoji seji. Mi pa upamo, da bodo gospodje tako uvidni in pripravljeni, da se uredijo delovne razmere delavstva Gostilničarske pivovarne v Laškem s posebno kolektivno pogodbo in da bodo tarifne postavke take, da bo delavstvo vsaj deloma zmoglo nositi svoja bremena.

Maribor

Prva seja zaupniškega zbora se vrši v nedeljo 3. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne v prostorih tajništva NSZ. Vsi novoizvoljeni zaupniki in zaupnice naj se seje sigurno in točno udeležijo.

Malim tamburašem. V sredo 6. septembra ob pol 5. uri popoldne bo prva vaja po šolskih počitnicah. Pridite vsi in točno k prvi uri.

Delegatski zbor NSZ v Medvodah se bo vršil v nedeljo 10. septembra. Člani, ki bi se radi udeležili delegatskega zbora in razvija prapora podružnice v Medvodah, naj se javijo v tajništvo, kjer dobijo potrebne informacije.

Uradne ure tajništva so od 1. septembra dalje od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure.

Zaupniški tečaj. Odbor podružnice je sklenil na svoji zadnji seji prirediti poseben zaupniški tečaj, v katerem se bodo zaupniki praktično izvežbali za zaupniško funkcijo. Zaupniški tečaj bo vodil in v njem predaval strokovni tajnik tov. Kravos. Poleg zaupnikov, ki morajo tečaj obvezno posežati, bodo posežali tečaj lahko tudi drugi člani, ki se žele izvežbati za zaupnike. Informacije o tem tečaju dobijo člani pri vodji tečaja tov. Kravosu.

Zagorje-Loke

Gradbeni odsek Sokolskega doma na Lokah pri Zagorju priredi v nedeljo, dne 3. septembra t. l., ob pol 3. uri popoldne na sokolskem telovadišču v Zagorju veliko javno tombolo, katere čist dobiček je namenjen za kritje stroškov Sokolskega doma na Lokah-Kisloven, katerega bodo zgradili Sokoli rudarji. Glavni dobiček je spalna oprava ali 3000 din, druga: vol ali pa 2000 din in še osem drugih tombol in nad tristo praktičnih dobitkov. Prijatelje vabimo, da pridno segajo po tablicah. Cena Din 3.—.

Vsaki osebi — družini nudi stalni zastavek „MARA“ Maribor, Orožnova 6 Celje, Slomškov trg 1
Pletilnica — razpošiljalnica nogavic in pletila

Ugoden nakup manufakture pri
I. TRPIN - U
Oglejte si izložbe. Blago in cene govorijo!

Navprašanje - odgovor

Franc V. — Ribnica. Pri svojem delodajalcu sem izvršil tekom let več nadurnega dela, za kar pa nisem bil posebej plačan. Tudi nisem nikdar zahteval, da se mi nadurno delo plača, ker bi se odnos med menoj in delodajalcem gotovo tako poslabšal, da bi slej ali prej moral delo zapustiti. Sedaj sem bil iz službe brez vsakega pravega vzroka odpuščen. Ali lahko zahtevam plačilo nadur, navzlic temu, da plačila svoj čas nisem zahteval? — Plačilo za izvršene ure lahko zahtevate. Znana je razsodba Stola sedmorice, kjer je rečeno, da je tožitelja delavca smatrati v razred gospodarsko šibkih in se mu tudi ne sme zamerjati zavestno molčanje glede njegove zahteve po plačilu za nadure vse do zadnjega izplačila. V takem molku je najti edino le naravno obrambno sredstvo šibkega napram gospodarsko neprimerno jačjemu. Stol sedmorice nadalje razsoja: Zahtevke glede nagrade ni namreč šel med dvema gospodarsko enako silnima. Tožitelj (delavec) radi tega njegovega obrambnega molka tekom trajanja službenega razmerja ni vzeti na rovaš ravnanja proti dobrim šegam in navadam. — Seveda pa morate nadurno delo pred sodiščem dokazati, kar pa ne bo težko, če ste ga v resnici izvršili.

Narodni obrambni sklad

Prispevek za narodni obrambni sklad mora plačati sleherni delavec, ki plačuje uslužbenški davek in se dele delavci glede tega davka v dve veliki grupi. V prvo spadajo vsi samci, vdovci in oženjeni delavci v starosti do 30 let brez otrok, odnosno z manj ko tremi živimi nepreskrbljenimi otroki, v drugo grupo pa spadajo le samci, vdovci in oženjeni, ki so stari nad 30 let in nimajo otrok.

Višina tega davka je razvidna iz sledeče tabele:

Ako plačate na mesec uslužbenškega davka:	Plačate prispevka za narodni obr. sklad v:	
	I. grupi:	II. grupi:
	Dinarjev	
10.—	0.75	2.25
11.—	1.25	5.—
12.—	1.75	5.—
13.— do 25.—	2.25	5.—
26.—	2.75	7.50
27.—	3.25	7.50
28.—	3.75	7.50
29.—	4.25	7.50
30.—	4.75	7.50
31.— do 50.—	5.—	7.50
51.—	5.50	10.—
52.—	6.—	10.—
53.—	6.50	10.—
54.—	7.—	10.—
55.— do 75.—	7.50	10.—

Poročeni delavci ali nameščenci, ki imajo tri ali več živih pod 21 let starih, nepreskrbljenih otrok, plačajo ta davek po sledeči tabeli:

OD 2. DO 11. SEPTEMBRA LJUBLJANSKI VELESEJEM

Velika kmetijska razstava, (semenogojstvo, zelenjad, sadje, cvetje, čebele in med, mleko in mlečni proizvodi, vino, koze, ovce, perutnina, kunič, golobi, ribe, gobe, zdravilna zelišča, kmetijski stroji). Gospodinjstva razstava, akvariji, industrija, obrt. — Lepo zabavišče — velik variete.

Tekma harmonikarjev 10. septembra. — Nagradno žrebanje. — Številna lepa darila za obiskovalce velesejma. — Polovična vznožja na železnih.

Ako plačajo na mesec uslužbenškega davka:	Plačajo prispevka ako imajo:	
	3 ali 4 otroke	5 ali več otrok
do din 10.—	—	—
od din 11.— do 25.—	0.75	—
od din 26.— do 50.—	2.25	0.75
od din 51.— do 75.—	5.—	2.25
od din 76.— do 100.—	7.50	5.—

Ker obračunavajo delodajalci ta davek davčnim upravam mesečno, naj zahtevajo zaupniki pri delodajalcih, da davek delavcu mesečno odtegnejo. To je važno z ozirom na dejstvo, da znaša davek pri uslužbenškem davku do din 10.— že 75 par. in če odtegnejo ta davek tedensko, plača delavec na mesec din 3.— prispevka, če pa ga odtegnejo mesečno, pa bo znašal prispevek v večini slučajev le din 0.75 do največ 2.25.

Pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva kralja Petra II. bo 46. razstavnica prireditelj Ljubljanskega velesejma «Ljubljana v jeseni» od 2. do 11. septembra.

Ljubljanski velesejem, zrcalo kulturnega in gospodarskega izživljanja zlasti Slovencev, ima v prirejanju svojih dveh vsakoletnih velesejmov in razstav že svojo tradicijo.

Letošnja jesenska velesejmska prireditev bo posvečena kmetijstvu. Nameščena bo v šestih paviljonih tako, da zavzame skoraj ves razstavní prostor.

Sporod letošnje «Ljubljane v jeseni»: KMETIJSKA RAZSTAVA: 1. Semenogojška razstava. 2. Zelenjadna razstava. 3. Razstava sadja. 4. Cvetlična razstava. 5. Čebelarstva razstava. 6. Razstava mleka in mlečnih proizvodov. 7. Vinarska razstava z vinskimi sejmom in vinsko pokušnjo. 8. Banovinska razstava ovac. 9. Banovinska razstava perutnine, kunccev in golobov. 10. Gospodarska razstava rib. 11. Razstava gob. 12. Razstava zdravilnih zelišč. 13. Velika razstava kmetijskih strojev in orodja. GOSPODINJSKA RAZSTAVA, ki jo priredi Zveza gospodinj v Ljubljani pod geslom «Več mleka — več zdravja», bo poudarila važnost mleka v ljudski prehrani. RAZSTAVA INDUSTRIJSKIH IN OBRTHNIH IZDELKOV.

Kakor običajno bo tudi letos tekmovanje harmonikarjev.

Razstavnemu prostoru bo priključeno veliko zabavišče, ki bo zvečer žarelo v morju luči.

Ugodnosti obiskovalcev. 50% popust na jugoslovanskih železnih velja za prihod v Ljubljano od 28. avgusta do 11. septembra in za povratek od 2. do 16. septembra 1939.

Priporočila se

mehanična delavnica
ŽITNIK

Kupujem starino: obleke, čunje, železo in drugo.

Rebolj Tone, Ljubljana
Nova pot 2